

Előfizetési díj:
Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:
3 hasábos petitsor egyszer 9 kr.,
többszöri hirdetésnél 7 kr.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmertlen leveleket csak
ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Meghívó.

Az országos magyar gazdasági egyesület az általa f. 1882-ik évi szeptember 25., 26., 27-ik napján „Agárdon” rendezendő nemzetközi gőz és fűtőgáz verseny tervezetét azon szíves nyilatkozatával küldvén meg, miszerint örvendene, ha a zalamegyei gazdasági egyesület a verseny iránti érdeklődésének ugy adna kifejezést, hogy 1—2 tagja által magát a verseny bíráló bizottságban képviselteté, a kiknek nevei f. é. augusztus hó 10-ig a megkereső országos gazdasági egyesülettel a végett közlendők lennének, hogy további részletek iránt a kellő intézkedések még annak idején megtétehesse-

Tekintve, hogy hazai talajművelésünk szempontjából e verseny a hasznos megfigyelésre bő anyagot fog szolgáltatni, reményem, hogy a zalamegyei gazdasági egyesület örömmel használja az alkalmat az érdekes és tanulságos verseny megtekintésére és teljes készséggel enged a meg-tisztelő becses felhívásnak, miért is az ez ügy-ben tanácskozás és a kiküldendők választása végett f. 1882-ik évi augusztus hó 8-án d. u. 5 órakor Zala-Egerszegen az egyesület saját háza termében tartandó

RENDKIVÜLI KÖZGYŰLÉSRE

az egyesület t. tagjait, — a közgyűlést megelőzőleg pedig ugyanott 1882-ik évi augusztus hó 8-án d. u. 4 $\frac{1}{2}$ órakor tartandó

igazgató választmányi ülésre

az igazgató választmány t. tagjait a minél nagyobb számban megjelenésre tisztelettel meghívom és felkérem.

Kelt Z.-Egerszegen, 1882. évi jul. hó 16.

HÁCZKY KÁLMÁN
elnök.

„Zalamegye” tárcája.

A szántói súlyedt ház.

— Regényes korrajz. —
Emlányi Tivadartól.

Repülj vissza leltem az emlékezet hollószármájain ama komor idők felé, midőn e négyfolyamú szép haza dicsősége az utolsó Árpáddal sirba feküdt, hogy onnan csak nagy férfiak szellemidőző állásaira jelenjék meg hébe-korba, mint álombolygó árnyéka az elköltözött délapának, hogy unokáival is megismertesse magát, kik az ősi erényeket oly igen gyakran feledték testvérbarcaik közepett. —

Repülj, repülj! s fogyjon előtted tér és idő. Tűnjék fel előtted Mátyus földje, hol Trencsényi Csák oszta parancsait a levettéknek, kik Rozgonyig nem szüntek meg remélni; kik a pártkirályok zsoldosaival kikötötték nem tartották tisztességnak; kik hittek egy nagy nemzeti szellemben, mely megóvja őket a cseh, bajor és olasz versengéstől; szerették Csákot véglegelhetőkig, mert benne látták a nemzet geniusát.

Repülj, repülj a magyar félföld dűskalászú Kána-anjába, hol a Garam és Ipoly kék hullámai játszanak egymást a szőke Dunáig; hol erdőkoszorúzza ró-üzik egymást a szőke Dunáig; hol a magyar-nákon küzd magával egy-egy fia-délibáb; hol a magyarság legfelső zöme határozódik, híven ősi jogaihoz, nemzeti szabadságához és királyához, elpusztíthatatlanul be-gyökerezve az egyetlen édes haza vérről fölszentelt földjébe.

Repülj . . . repülj! . . .

* * *

A lótenyésztés ügye megyénkben.

Zalamegyében a lótenyésztést illetőleg, mely a megye ügybuzgó alispánjának kiváló gondozása tárgyát képezi, ma már a sikeres fejlesztésnek örvendetes mozzanatai tapasztalhatók. — Különösen kiemelendők látjuk itt a muraközi ügynevezett nóri fajú lovak tenyésztése érdekében tett intézkedéseket azon okból is, mert az egykor virágzott muraközi lótenyésztésnek az ötvenes években beállott hanyatlása nem csak ezen országosan kitünőnek ismert tenyészjelleg elatnyulását vonta maga után, hanem egyszersmind a tenyésztésből előbb nyert bő jövődelem megszűnésével a tenyésztő közönség jólétének a viszonyok szerint mivel sem pótolható egyik leg-lentékenyebb forrása apadt el. S ép azért elismeréssel kell feljegyeznünk azt, hogy az újabb években megyénk lótenyésztési ügyére is úgy az illetékes hatóság, mint a magas kormány részéről kiváló gond és figyelem fordítván, ezáltal a tenyésztés ismét örvendetes lendületet nyert, s remélhető fejlesztése által a lakosság jólétének újból egy hathatós emeltyűje leend.

A muraközi nóri fajú lovak tenyésztése érdekében 1879. évben vették kezdetüket azon eljárások, melyek azóta folytonos figyelmes és szakavatott gondnal, valamint folyton és tapasztalható sikerrel a tenyésztés fejlesztés céljából teljesítettek; — így nevezetesen a jelzett évben a két muraközi és alsó-lendvai járásokbeli összes tenyészkaréka a miniszterium küldötteinek hozzájárulásával alakított szakbizottság által megvizsgáltván, azokból a tenyészjelleg legjobb minőségben képviselő 1600 db. kanca kiválasztatott, s ezek részére a magas kormány nóri fajú ménék vásárlása által megfelelő apa-lovakról gondoskodott, s ezen kívül hogy a kellő apa-lovak hiányán segítve legyen, a magán mén-nevelés és a jó minőségű magán ménék köz-használatra bocsátását is segítve részese.

E célból ez évben az augusztus 13-án Nagy-Kanisán tartandó általános jótenyésztési

jutalomdíjosztáson kívül, különösen a muraközi nóri fajú tenyészjelleg díjazására a magas kormány még 60 db. aranyjutalmat, továbbá 15 oly tenyésztők részére, kik megvizsgált és tenyészítésre alkalmasnak talált ménceiket az ezen évi fedeztetési időnyre a megszabott feltételek alatt közhasználatra bocsátották, kiosztandó jutalmul 900 frotot, a legkitünőbbnek talált méncei-kök nevelésére pedig segélyül 100 frotot engedélyezni kegyeskedett; ehhez véve, hogy a mén-esikő vásárlások által is mindinkább nagyobb jövődelmi összeg jut a tenyésztő közönség közé, mindezek a tenyésztés emelésére eléggé hathatós eszközül szolgálhatnak. —

A fentebb elszámolt jutalomdíjak és méntartási segélyek kiosztása a már közzétett hirdetmény szerint augusztus 7-én Perlakon, augusztus 8-án Csáktornyan és augusztus 9-én Bellatinczon fog általános löszemlével együttesen a megyei alispánnak elnöklése alatt és a nagy-méltóságú földművelés-, ipar és kereskedelemügyi miniszterium küldötteinek közbeszólásával működő bizottság által megtartatni, mely intézkedést közérdekű céljánál fogva azon elismerésünk kijelentésével látjuk feljegyzendőnek, mely a magas miniszteriumot a díjak kegyes engedélyezéséért, megyénk közszeretben álló s tevékenységéről általánosam ismert alispánját pedig azok kieszközöléséért méltán megilleti. —

Megyei élet.

A szombathelyi m. kir. erdőfelügyelőségnek Zalamegye erdősegei 1881. évi állapotára vonatkozó jelentése.

(V e g e)

Ami végül az erdőtörvény 17 §-a alá nem tartozó magán-erdők állapotát és kezelését illeti, arra nézve véleményemet röviden bátor vagyok a következőkben előterjeszteni:

Ezen erdősegek a megye erdő területének 35-%-át foglalják el s ebből megközelítőleg $\frac{2}{10}$ rész feltétlen talajon van. Kezelésük a lehető legszabálytalanabb, sok esetben meg sem állapítható, mert vannak erdőrészek, melyek részben mint sarjerdők használatnak, ugyanott az idősebb állab rendszertelenül szálaltatják, egy része

Folkus Döme egyike volt a Mátyus-föld nemes birtokosainak. Trencsényi Csák legműveltebb bajnokainak s a kor legjellemzetesebb tyusainak.

Esküvel esküdte, hogy míg él, más urat nem akar széles e hazán uralkodni látni, mint Trencsényi Csák Mátét. De hiába, ő is ember volt, gyarló ember; a gyarlóság pedig csak gyöngeség, nem jellembeli fogyatkozás; él ez mindaddig, míg emberek élnek, csak alakot változtat, idomul a korhoz. Azért bűn marad mégis, mert következményei olyan keserűk szoktak lenni.

Nem sok időre Róbert Károlynak másodszer történt koronázása után Csák Máté körülra indult szép birodalmában. Sorra járta a városokat és várakat, hogy győzze meg pártfeleit személyes bizalmáról és szeretetéről. Erre szüksége is volt már, mert amint látta, hogy a nemzet jó része zűgölni kezd a két, egymást követő gyáva király, Vencel és Ottó behivatása miatt: mindinkább közeledni látta a percet, melyben a pártusákban kimerült nemzet szemé feléje fordul, s neki ajánlja fel azt a szent koronát, amely nem illet idegen fejre. — Hogy nevétt ünnepelebbé, föllépését hírhedtebbé tegye, Mátyus földén fejedelmi jogokat kezdett gyakorolni, udvarát ehhez képest rendezvén be. Mindezt nagyon is helyén valónak találták hívei, csakhogy amidőn tovább ment azzal a veszedelmes lépéssel, melynél fogva önmagát tette a törvény helyébe: sokan hidegülni kezdtek az iránta való szeretetben, ragaszkodásban.

Ezen körülmények felismerése vezette őt a nagy körülra.

Mikor Lévára érkezett, gyönyörű nemesi banderium fogadta, Szántói Folkus Döme vezetése alatt; még gyönyörűbb hölgyesoport üdvözölt Folkus leánya, Ida által tolmácsoltatva. Ida a hölgyek nevében fehér rózsakoszorút nyújtott át Trencsényi Csáknak, ki azt molhón emelé ajkaihoz, aztán ragyogó arccal fordult kíséretéhez e szavakkal:

ismét letaroltatván, mesterségesen feljuttatják, vagy pedig más betarolt részletek egész a talaj kimerültségig mezőgazdaságilag használtatnak, minek folytán elhagyott parlag, vagy legelővé, ritkább esetben erdővé válnak.

Igen kivételes esetben üzetik a magánosok erdejében a talaj és viszonyoknak megfelelő rendes erdőgazdaság; hanem az erdőt használják, mikor szükségük van rá, és vágják a céljaiknak leginkább megfelelő fákat.

Szakképzett erdőtiszt egy általában nincs alkalmazva; a gyakorlatilag képzett tiszt is csak a nagyobb magán jellegű uradalmaiban van, ahol az erdőkezelést mégis némi terv szerint a tartamosság figyelembe vételével üzik. Legtöbb esetben azonban az erdőkezelés a gazdaságra van bízva, ki azután az erdőt a gazdaság jövödelmének fokozására használván fel, azt teljesen tönkre teszi.

A kezeléshez képest jobban gyakorolják az erdővédelmet, mely sok esetben igen alkalmas és edzett egyénekre van bízva.

Az erdő művelés és ápolás — némely nagyobb és rendszeresebben kezelt magán erdők kivételével — nem tart egyenlő lépést a magán erdők nagy mérvbeni kihasználásával; mert a feljuttatások alkalmával a természetes erdősítésnél oly fontos elő- és utókimélet nem tartatik meg, s a legeltetés kellőképp nincs korlátozva. A köztes használatok útján való mesterséges feljuttatás pedig a köztes használatoknak túlságos hosszú időtartamra való kiterjesztése által sok esetben az újra erdősítés megfűsül. Ilyképp állítható, hogy ezen megyében a magán kézből levő erdők mennyiségüket és minőségüket tekintve évről évre apadnak.

Az előadottakban főbb vonásokban esetenként ezen törvényhatóság területén levő erdőségek állapotát, sajnálatlaltal constatalnom, hogy ezen fontos nemzeti vagyonnak különösen a községek, a volt urbéreségek, egyházi testületek és személyek, valamint a magánosoknak birtokában levő része az utolsó évtizedben aggasztóan hanyatlott.

Mivel pedig a jelzett erdők napról napra előrehaladó pusztulását az előadottak szerint a szakszerűtlen kezelés, a felette hiányos védelem, továbbá a túlságos kihasználás, a beerdősítések teljes elhanyagolása és az erdei legeltetés korlátlan gyakorlása okozza: ezek alapján a szóban forgó erdőségeknek fenállása és biztosítása végett az utóok érdekében is elkerülhetlenül szükségesnek vélem az 1879. évi erdőtvény ide vágó 18, 21, 22, 48, 52 és 53 §-ában foglalt intézkedéseknek szigorú foganatosítását.

Szükségességnek vélem tehát:

1.) hogy az erdőtvény 17. §-ában megnevezett azon erdőbirtokok, kiknek erdői eddig szakértő erdőtisztek nélkül kezeltettek és alkalmas, valamint elegendő számú erdővédők nélkül voltak, — mely körülmény nevezetesen a községi és urbéri erdőknél gyakori, — kellő számú erdőtisztek és védszemélyzet tartására szorítottassanak az idézett törvény 21. és 22. §-ai alapján záros határidő kitűzése mellett;

2.) hogy — tekintettel a legtöbb birtokos által folytatott túlhatalomra — a 17. §. alá tartozó erdőbirtokok üzemterveinek a törvény szabta időben való elkészítésére figyelmeztessenek; a községek és urbéri erdők birtokosainak e célra a 18. §. értelmében rövidebb határidő tűzessék ki;

— Mig a ragaszkodásnak ilyen jelei buzdítják Csákot, addig boldog lesz hazátok s benne minden igaz magyar! . . .

Lévai mulatozása után a vidék előkelő nemesi házaát is meglátogatta Csák Máté. Először is Szántóra ment Folkushoz. Főlséges tavaszi nap mosolygott a tőjára, mely a Folkus-család uralta. Varsánytól Szántóig csergályok és elszórt virágok fűdték az utat, melyen Csák Máté és kisdéd csapata elvonult. Kisérteben volt nádora, Zách Felicián is, valamint ennek veje Kopay, aki Léván mint háziúr fogadta Csákot. Tizenkét ljas képezte a testőrséget; ha még a két apródot s egy csatlóst megemlítjük, szám szerint megismertük az egész utazó csapatot.

Folkus birtoka határára fogadta a magas vendéget, ki leereszkedő bizalmaskodással szorított kezét hí vitézével.

— Reményteltem, hogy nagyságos uram nem fog megfosztani azon szerencsétől, hogy szegény házámmal tisztelhessem házam népével egyetemben. Várakozásomban nem csalatkoztam: Isten hozta kegyelmedet!

— Egy céloz volt teljes világéletemben, kedves Folkusom, az, hogy magyar hazám önállását, boldogságát utolsó esepem véremmel is biztosítsam. E célnak pedig alárendelném életem minden nyugalmát, ha azt hiszed, hogy látogatásom erőfeszítésembe kerül. Nem. A szélteben tapasztalt hűség visszaadná azt az erőt is, melyet nagy utamon térdem pillán elvesztették. De elvesztettnek tartanék minden szülnapot, melyet nem drága hazám jóllétének szentelnék.

Kitörő tetszés-zaj követte Csák szavait, ki szénfekete ményén oly dőlceg jelenségnek bizonyult most is, hogy aki először látta, ismeretlenül is fejedelmet látott benne.

Ez időtűtűt ragyogott dicsősége delelőjén.

(Folyt. köv.)

3.) Szigorú felelősség mellett az erdő birtokosoknak kötelességükké tétessék, hogy a kivágott, vagy elpusztított erdőterületek mesterséges feljuttatása végett szükséges beerdősítési munkálatokat a legközelebbi alkalmas időben foganatosítsák;

4.) hogy a kivágott, vagy a vágatás alatt levő erdőterületeken bármily fajú marhák legeltetését eltiltsák, és ezen határozat ellen vétő erdőbirtokok az 1879. évi erdőtvény 53 §-ában foglalt pénzbüntetéssel fenyíttessenek.

Az 1. és 2. pont alatt foglalt javaslatoknak lehetőleg szabatos végrehajtásától függ úgy szólván ezen törvényhatóság erdőségeinek egy tetemes részét képező községi és volt urbéri közös erdők fenállásának biztosítása: ennél fogva első sorban is ennek mielőbbi megvalósítása kívánatos leginkább.

A javaslat azonnali keresztül vitele azonban tetemes akadályba ütközik, mert a községi és volt urbéreségek közös erdeje nagyobb részt csak kisebb terjedelmű, többnyire 1—200 holdra terjed és a törvényhatóság területén többé kevésbé szétszórtva fekszik, miért is külön-külön egy erdőtiszt, de még több esetben egy erdőőr tartását sem bírnák meg. Ez okból megelőzőleg ezen erdők célszerű csoportosítása lenne első sorban szükséges.

Hasonlóan az üzemtervek elkészítése is azért ütközik nehézségbe; mert ezen törvényhatóság területén az erdőtvény értelmében talán egyetlen egy qualifiait egyén sincs, ki azok elkészítésére vállalkoznék.

Ezen nehézségek ellátására az erdészeti albizottság azon intézkedése válnék szükségessé, hogy a megye területén levő községi és urbéresé, valamint a nemesi közbirtokossági erdőköt a viszonyok és körülmények tekintetbe vételével, úgy a birtokosok vagyoni állásához képest, a célnak megfelelőleg, több megyei erdőgondnoksággá csoportosítsanak, és ezek közé esetleg még a kisebb egyházi területek és személyek erdőbirtokait is belevonják.

Miután ezen erdőgondnoksági állomások szerveztettek az erdőtvény 36. §-ában előírt képességgel bíró egyénekkal pályázat útján azon kötelezettség mellett lennének betöltve, hogy a kinevezettek kötelessége egyúttal a kezelésük alá tartozó erdők nézve szükséges üzemterveket elkészíteni. — Ezáltal egyúttal megoldást nyerne az üzemtervek elkészítése iránt felmerült nehézség, továbbá az illető birtokosok tetemes kiadástól lennének megkímélve.

Ezen törvényhatóság területére véleményem szerint négy erdőgondnoksági kerület szervezése elégséges lenne. Az erdőgondnokok fizetése a jelen kor kívánalmához illő, képzettségükkel, kötelemekkel és felelőséggel ellátott állásban álló javadalmaszásban lenne megállapítandó. Ugyanis nem szenved kétséget, hogy a kérdéses erdőtiszt állomásokra a törvény értelmében képesített szakfériak csak az említett feltételek mellett pályázhatnak. — Szükségességnek vélem tehát, hogy egy-egy erdőgondnoknak legyen 800 forint évi fizetése, 200 forint lakbér illetménye és 400 forint utazási áltálya. Ez esetben e megye területén szervezendő tiszt állomások fenntartása egy kataszteri hold után átlag 10—11 krajcárba kerülne.

Szombathelyen, 1882. június 16-án.

Magyar királyi erdőfelügyelőség.
Az erdőfelügyelő helyett
Sághy Kálmán
m. kir. alerdőfelügyelő.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Körösvény. A zalaegerszegi ügyvédi kamara részéről köröztek, hogy Dúchon Ödön szigetvári, és Dr. Stein Mór kaposvári lakosok az ügyvédek lajstromába felvették, Kaszás Mór kaposvári és Koch Mihály nagykanizsai ügyvédek elhalálózás folytán abból kitoröltettek s irodájuk részére gondnokul az előbbinél Németh Ignác kaposvári, az utóbbinál pedig Gyórfy János nagykanizsai lakos ügyvédek rendeltettek ki. — Hochstädter Ferenc kaposvári lakos vezetécké nevét a Bakonyi-ra változtatta át. — Psik Gyula kaposvári ügyvédnek az ügyvédség gyakorlásától esőd miatt történt felfüggesztése, a csőd beszüntetettvén, hatályon kívül helyezték.

Eljegyzés. Háczy Kálmán csabrendeki földbirtokos bájós leányát Gizella kisasszonyt f. hó 23-án jegyezte el Baranyay Ödön földbirtokos. A boldogság fénye ragyogjon szüntelen éltük egén!

Köszönetnyilvánítás. Egy magát meg nevezetni nem kívánó barátja a tüzoltó intézménynek, zalaegerszegi lakos és ábrahám-hegyi szőlő-tulajdonos két akó 1878-iki és két akó 1880-iki ábrahám-hegyi bort volt szíves az augusztus hó 13-án tartandó díszedre ajánlani, mely nagylelkű adományáért a nyilvánosság útján köszönetét tejezi ki a központi rendező bizottság.

Tekeverseny. A magyar tüzoltók VI-ik országos közgyűlése költségeinek fedezésére a vigalmi bizottság

által f. hó 23-án rendezett és tekeversenyyel egybekötött multság főleg a zalaegerszegi közönség részéről igen gyéren volt látogatva, azonban a jelen voltak ugyancsak kedvük szerint táncolhattak. A részvétlenség dacára a multság 24 frt. 65 kr. tiszta jövödelmet hozott.

Phylloxera. A meszes-györki szőlőben f. évi június végén constatált phylloxera elleni óvintézkedések tárgyában f. hó 19-én Keszthelyen tartott értekezlet határozatához képest már f. hó 24-re Perlaokról 100 munkás Keszthelyre szállított. F. hó 25-én alispán úr szokott ügybuzgóságától vezéreltetve a vész helyén megjelent; felkérésére ugyanakkorra megérkezett Miklós Gyula országos borászati kormánybiztos úr is és a szükséges elővigyázati és óvó intézkedések azonnal foganatba vétettek. Hogy a hozott munkások részéről a vidékbeli néppel való érintkezésnek teljesen eleje vétsék, a munkások számára barakkok állítottak. Az irtáshoz szükséges szénkéreg a magas miniszterium részéről szintén megküldetett. A gyérítési munkálat minél gyorsabb eszközölhetési végett augusztus hó 1-én újból 50 munkás fog alkalmaztatni s így kilitásba van helyezve, hogy a munkálat a legrövidebb idő alatt befejeztetik s a veszélynek rajzás által való tovaerjedése meg lesz gátolva.

A zalaegerszegi önk. tüzoltó-egylet betegsegelyezési alapja javára a magyar tüzoltók VI-ik országos közgyűlése alkalmával Zala-Egerszegben 1882. évi aug. 13-án tartandó tárgysorsjátékhoz újabban adományozni sziveskedtek: Tek. Dr. Mángin Károly megyei főorvos úr 5 frt. tek. Szekeres József úrnő Bakról 5 frt. tek. Hollós József úrnő helyből 5 frt. tek. Hubinsky Adolf úr helyből egy db. 20 frankos arany, tek. Vity Gyuláné úrnő helyből 2 frt. tek. Handler István úr helyből 30 ft. t. Huber Juszina k. a. helyből 1 ft 50 kr. — a nemeslelkű adakozóknak ez úton is köszönetét nyilváníttja a rendező bizottság.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Horváth Sándor jászberényi kir. törvényszéki írnokot a sümegi kir. járásbíróshoz segédtelevkönyvvezetővé nevezte ki.

Keszthelyről vettük a következő sorokait. Végre valahára megértük azt az időt, hogy városunk utcáit öntözik. A tüzoltó-egylet által készített vizes lajt, — mely részben Reischl Vencel érdeműs bírák által e célra adományozott összegben tetetett — egyszersmind öntöző készülékkel is el lett látva. Az öntözés kora reggeltől estig tart, s így a város lakói, úgy a városunkba érkezett fűrdövendégek is részben meg vannak mentve az egészséget veszélyeztető iszonyu portól. Az öntözés, mint halottuk, naponként 2 frt 60—70 krba kerül. Ohajtandó volna, ha vagy a város, — vagy a tüzoltó-egylet szerezne be két lovat, mely esetben a tüzoltó-egylet nem lenne kitéve ama kényelmetlen és bosszantó helyzetnek, hogy tíz alkalmmal házról házra kell a tagoknak futkozni a fecskendők és egyéb szerelvények elvitetéséhez szükséges lovakért, melyek, dacára annak, hogy az első pár loért 5 frtot, a másodikért 3 frtot tüzött ki az egylet jutalomdíj, mégis csak nagy nehezen kaphatók.

Nyeremény tárgyak ajándékozása. A magyar tüzoltók VI. országos közgyűlése alkalmával a zalaegerszegi önk. tüzoltó egylet betegsegelyző alap javára rendezendő sorsjátékhoz nyeremény tárgyakat küldtek: Rechnitzer Emilia helyből egy himzett varróvánkost; Sanits Vilma helyből 1 himzett ruha fogaszt; Vidóczy Matild Csácsból 2 üveg virágvázát; Gráner Teréz helyből 3 db. üvegtányért, 2 db. virágvázát, 1 cukortartót, 1 gyümölestartót; Mráz Zsigmond és neje helyből 1 db. dohánytartót, 1 ujj-nedvesítő gépet, 1 esengtyűvel ellátott üveg tintatartót; Orosz Pálné Benczódóldról 1 db. tintatartót (érc kosárában); Pauliny Zsigmondné helyből 2 db. családi képet (olajnyomat); Paukovich Györgyné helyből 2 db. lámpatálcát (gyapot- és gyöngyből); Németh János kir. tszki hivatalnok helyből 1 db. dohánytartót; Gombás Jánosé Bekeházról 1 db. szivartartót selyemből; Schmilár Ilka helyből 2 db. üveg virágvázát; Ungár Frigyesné helyből 1 falkosarat (levelek számára); Rosenkráncz Józsefné Olából 1 üveg cukortartót; özv. Léránt Lászlóné helyből 1 tintatartót (óratartóval egybekötve); özv. Krizmanits Jánosné helyből 1 aranyozott névjegyálcát; Marton Laura Z.-Lövőről 1 himzett pamlagvánkost; Marton Lajosné Z.-Lövőről 1 asztaldísz; Heinrich Vilmosné helyből 1 cukortartót (érfedővel); Heinrich Zsigmondné 1 tálcát, 3 db. porcellán kávéesésztét; Fischer Lászlóné helyből 1 pár himzett papucsot; Hegedüs Alica Ságodról 2 db. asztali dísz (gyapot- és spárgából); Fischer Miksáné helyből 1 himzett gombostű vánkost, 1 női almanachot, 2 darab gyertyatartó dísz.

Jegyzői szigorlat határideje. Az 1871. évi XVIII. t. c. 75 §-a értelmében tartandó jegyzői szigorlat letétele jelentkezett egyének írásbeli vizsgálatuk határpapjájul f. évi augusztus hó 4-ik napja, a szóbeli szigorlatra pedig augusztus hó 5-ik napja van az alispáni hivatal által kitűzve.

Az országos tüzoltói közgyűlésre jelentkezett egyletek. Első répczevidéki önk. t. egylettől: Horváth József néptanító, pénztárnok, Haller György gyári munkás, szakaszvezető, Nagy Lajos néptanító, választmányi tag, Kovácsics Sándor néptanító, egyleti h. jegyző. Nagy-Ugróceről Thonet testvérek t. egyletetől: Neberáczek József gyári hivatalnok, segédízt. Oszlányi önk. t. egylettől Kosztolányi Kálmán megyei hivatalnok, parancsnok. A tapolezai önk. t. egylettől: Nagy Aladár ügyvéd, főparancsnok, Handlery Gusztáv birtokos, titkár, Berger Gyula borkereskedő, szertárnok, ifj. Mayer Antal birtokos, szivattyú par., Wallner Károly borkereskedő, ellenőr. A tamási önk. t. egylettől: Parragh Béla ügyvéd, főp., Nemes- és Pórmagasi önk. t. egylettől: Guóth István földbirtokos, főp., Magasi Sándor földb., ap., Jánosy Ádám földb., őrp., Kis Pál földb. szivattyús par., Potyondy Károly földb., egyleti jegyző, Bucsiban Lipót vendéglős, tisztü helyet-

tes. A
gi ta
közti
A de
rece
Béla
Schai
egyle
nel ta
mány
szak.
meste
Alajo
rány
iparos
vezet
nok,
város
örpar
ponay
mászo
Zsigm
lyi
főp.,
keres
Robb
vári
főp.,
Feret
páter,
vics
kő V
Keller
Schup
kány
Gyula
par.,
Bened
János
Skárk
vezet
Kollm
Horvá
ros, z
vár-
Bárd
katos.
Varga
oszt.
bóli:
reálta
paran
Hauer
táros,
Schric
Frigy
börke
Csák
szácz
cukrá
H. sz
Feren
kedő,
dó —
szabó,
váties
nyak
ván b
zsef
Ignác
mükö
József
vál. t.
ker. s
Teuff
segéd
Major
Koller
szenv
lati in
morú
tartott
egész
Ferdí
faluro
ként
Nagy
tartat
takart
állók
lehajo
külö
az or
gé ve
ellen
a ren
gyors
szétes
temet
tatván
melye
esontj
lével
gabin
ta szí
tokos
ismét
enged
d. u.
redig

resenyével egybekö-
közönség részéről
ban a jelen voltak
k. A részvétlenség
szta jövődetmet ho-

zölöben f. évi jun.
ntézkedések tárgya-
értekezlet határo-
akról 100 munkás
alispán úr szokott
helyén megjelent;
Miklós Gyula or-
is és a szükséges
nal fogantatba vé-
széről a vidékbeli
je vétessék, a mun-
Az írtáshoz szükség-
n részéről szintén
minél gyorsabb esz-
űjből 50 munkás
helyezze, hogy a
fejeztetik s a ve-
lése meg lesz gá-

egylet betegsége-
zoltók VI-ik orszá-
szegen 1882. évi
sz újabb adomá-
in Károly megyei
fiú úrnő Bakról 5
ól 5 frt, tek. Hu-
frankos arany, tek.
k. Handler István
helyből 1 f 50 kr —
is köszönetét nyil-

yniszter Horváth
imokot a sümegei
ezetővé nevezte ki.
zo sorokát. Végre
gy városunk utcáit
tett vizes lajt, —
dús bírák által e
— egyszersmind
Az öntözés kora
kői, úgy a váro-
szben meg vannak
szonyu portól. Az
2 frt 60—70 kria
város, — vagy a
hely esetben a tűz-
nyelmen és bo-
ával házról házra
k és egyéb szerel-
rt, melyek, dacára
t, a másodikért 3
mégis csak nagy

zása. A magyar
lalmával a zala-
gelyző alap javára
tárgyakat küldtek:
zett varrovánkost;
a fogast; Vidóczy
tráner Teréz hely-
zát, 1 cukortartót,
neje helyből 1 db,
l esengetyűvel ellá-
mezőföldről 1 db,
szigmondné helyből
ukovich Györgyné
gyöngyből; Né-
ből 1 db, dohány-
1 db, szivartartót
db, üveg virágvá-
sarát (levelek szá-
1 üveg cukortar-
tintartót (óratar-
Jánosné helyből 1
ura Z.-Lövőről 1
osné Z.-Lövőről 1
ből 1 cukortartót
tálcát, 3 db, por-
né helyből 1 pár
rodról 2 db, asztali
Mikláné helyből 1
anachot, 2 darab

z 1871. évi XVIII.
yzói szigorlat leté-
vizsgálatuk határ-
a, a szóbeli szigor-
a van az alispáni

lesre jelentkezett
t. egylettől: Hor-
aller György gyári
népitanító, választó,
zó, egyleti h. jegy-
erek t. egylettől:
segédtsz. Oszlár-
lman megyei hiva-
ónk. t. egylettől:
Handlery Gusztáv
skedő, szertárnok,
par., Wallner Ká-
szi önk. t. egy-
mes- és Pórma-
földbirtokos, fóp.,
Adám földb., fóp.,
ady Károly földb.,
glós, tisztú helyet-

tes. A keszthelyi önk. t. egylettől: Pöltz Pál közsé-
gi tanító, títár és segédtsz., Sommer Sándor iparos,
köztisztelő, Stegmüller Károly mértékitelesítő, esővezető.
A debreczeni önk. t. egylettől: Boczkó Sámuel Deb-
reczen szab. kir. város főjegyzője, főparan., Magyaróssy
Béla m. kir. dohánybevéltő tiszt, mászó szak. paranesn.,
Schaitl Márton óras, szertárnok. A felső-lővői önk. t.
egylettől: Eitner János tanár, oszt. par., Grauziger Kor-
nel tanár, segédtsz. Az illavai önk. t. egylettől: Ze-
mányi János magánzó, alelnök, Simpl József vendéglős,
szak. par., Horváth Sándor kovács mester, fecskendő
mester. A budapesti önk. t. egylettől: Follmann
Alajos kir. járásbíró, tiszt. fóp., szövetségi alelnök, Bá-
rány Nándor Ernő hivatalnok, h. fóp., Hermán Ödön
iparos, I. mászó szakv., Markusovszky Béla III. mászó
vezető. Pap Emil pénzügyminiszteri hivatalnok, pénztár-
nok, szövetségi títár és pénztárnok, Miksits Imre fő-
városi tisztviselő, h. szolgálatvezető, Eiben Bernát iparos,
őrpáncsnok, Gallina Károly iparos őrpáncsnok, Kor-
ponay Ödön hivatalnok, mászó, Schmidt Bálint iparos,
mászó, Csák Lajos hivatalnok, szivattyús, Goreczky
Zsigmond joghallgató, szivattyús. A muraszendröhe-
lyi önk. t. egylettől: Ehrenreich Nándor körjegyző,
fóp., Kallen Ignác tanító, szak. par., Schwarz Náthán
kereskedő szakv., Vinkó György kereskedő szak. par.,
Robb József földbirtokos alparanesnok. A duna-föld-
vári önk. t. egylettől: Reitter József bérlő
fóp., ifj. Hóke Lajos kir. végrehajtó hely. fóp., Jéhu
Ferenc tanító, títár, Halvax József r. k. lelkész, egyt.
páter, Nádhera József kereskedő, pénztárnok, Rádenko-
vics S. iparos, mászó, Wildt Lajos iparos, mászó, Györ-
kő Vince iparos, mászó, Niefergall Imre iparos, mászó,
Keller Vilmos tanító, mászó, Pánek N. zenész, egyt. kar-
mester. Bécsből: Pavleitner G. tüztöltő anyaggyáros,
Schupp J. tűzmester, Nagy Imre gyárhivatalnok. Csá-
kányról: Haam Gyula ur. számtartó, fóp., Borzányi
Gyula ur. ispán, oszt. par., Totter Ferenc kádár, oszt.
par., Zsigovics János földműves, szak. vezető, Bedöcs
Benedek mászó, Skarlák József iparos, mászó, Horváth
János földműves, szak. vezető, Horváth Antal mentő,
Skarlák Károly iparos, mentő, Pintér János földm., sz.
vezető, Kollmár János szivattyús, Törő Mihály sziv.,
Kollmár Ferenc sziv., Ugray Pál iparos, szertárnok,
Horváth Imre földm., seg. szertárn., Oszel Károly ipa-
ros, zászlóvivő, Horváth József földm., kiűrtős, Kapu-
vár-garthaí egylettől: Kuntzy Mihály mászó, fóp.,
Bárdossy Elek vaskereskedő, segédtsz., Szily Adolf la-
katos, szertárnok, Beniczki Márton borbély, köztisztelő,
Varga Bálint földm., kiűrtős, Koch Sándor szobafestő,
oszt. par., Rozits János kalapos, köztisztelő. Sopron-
ból: Tomsich Bertalan ügyvéd, elnök, Rösch Frigyes
realtanár, főparanesnok, Lenk Lajos téglagyáros, al-
paranesnok, Lehner G. A. felügyelő szak. par., Dr.
Hauer Gyula ügyvéd jelölt, Glatz Gusztáv anyagszertár-
nos, szakasz vezető, Fleischacker Imre könyvelő,
Schrieker János pék, Stoye Henrik lakatos, Schneider
Frigyes kereskedő, hely. szak. vezető, Jankovics József
borkereskedő, vizör, Kogler János szőlőműves, kiűrtős,
Csák tornyáról: Szeivert Antal vendéglős, alp., Pru-
szácz Alajos rézműves, szertárnok, Pecsornik Károly
ekukrász, mászó szak. vez., Weisz Károly kéményseprő,
II. szak. vez., Matanovics Péter gépész, szakv., Novák
Ferenc, vendéglős II. szakv., Czvetkovics Antal keres-
kedő, Herjavec Ferenc cipész, Weisz Samú kereske-
dő — mászó; Bors István szabó, Baranis András
szabó, Várjús János szabó, Füst Károly cipész, Hor-
vátics Mihály cipész, Bernyák Károly kereskedő, Vero-
nyák György szabó — szivattyúsok; Bosnyákovics Ist-
ván borbély, kiűrtős. Szepes-Remetéről: Pelles Józ-
sef földb., fóp., Szombathelyről: Raffensberger
Ignác kőfaragó, alp., Holecheim Kálmán fűkereskedő,
működő t., Trummer János ácsmester, műk. t., Hemler
József felügyelő, vál. t., Mayer József város kapitány,
vál. t. Páparól: P. Szabó Károly tanár, a dunántúli
ker. szöv. elnöke, Szlestej Lajos ügyvéd, tiszt. fóp.,
Teuffel Mihály ügyvéd, fóp., Rada József ügyvéd jelölt,
segédtsz., Heim Ignác bádogos, alp. Kismartonból:
Major Gyula hivatalnok, alelnök, Seitz József alpar.,
Koller Lipót kereskedő.

A nép bosszúja. Midőn az ész világ a fékvesztette
szenvedély elhomályosítja, hogy mit képes a vad és ál-
lati indulatok által vezetett műveletlen nép tenni, szo-
morú bizonyítékul szolgál a f. hó 24-én városunkban
tartott vásár alkalmával a marhavásár téren támadt s
egész a lüzadás színjelét magán viselő verekedés. Nits
Ferdinánd helyből születésű, 35 éves és kárpitos címen
falura hányódott-vetődött ember, kinek egyb-
ként főmesterségét a szobrász képezte, 10 óra tájban
Nagy György pölöskei földművesnek 3—400 forintot
tartalmazó tárcáját mellényéből kivéve, de a kendőbe
takart tárcá a földre esett s míg tulajdonosát a körül-
állók erre figyelmeztették s az tárcája után a földre
lehajolt, azadatt a közelben levő bábossátor felé me-
nekülő tettet a nép üzőbe vette, a sátozt szétfontotta s
az ott talált durungokkal egészen eltekentített tömeg-
gé verte. A vásártéren kirendelve volt pandurok, kik
ellen a felbőszült nép szintén tettelegességre vetemedett,
a rendet nem voltak képesek helyreállítani s csak a
gyorsan kirukkolt lovas katonáknak sikerült a népet
szétoszlantani. Az agyonvertet katonai fedezet alatt vitték a
temetőben levő hullaházba. Másnap hatóságilag felbono-
latván, az ütések nyomaí főleg fején látszottak s kezén,
melyekkel t. i. fejéről az ütést el akarta háritani; kéz-
esontjái teljesen össze voltak törve s fogai egy kivéte-
lével mind ki valának ütve. A tett színhelyén levő szol-
gábiró úr a további zavargástól tartva, a vásárt be akarta
szüntetni és csak Skubács László besenyői földbír-
tósok úrnak azon kijelentésére, hogy a zavargás nem
ismétlődik s e részben a felelőséget magára vállalja —
engedte meg a vásár folytatásilag megtartását, de csak
d. u. 1 óráig.

Balaton tavaszás. A zamárdi partoktól Balaton-Fü-
redig tervezett nemzetközi uszás verseny elhalasztott,

azonban az érdeklődő közönség részére nevezett nap dél-
utánján a tihanyi végecsistől a balaton-füredi uszodáig
távuszás lett rendezve. A versenyben részt vettek Szek-
rényessy Kálmán, Komlósy Gyula és Schwarz Vilmos.
Dacára, hogy a Balaton igen hullámozott, s így a ven-
senyzőknek a felettük összecsapkodó hullámokkal kellett
megküzdeniök, mégis az 5¹/₄ kilométer utat 1 óra 42 perc
alatt tette meg az elsőnek beérkezett Szekrényessy Kál-
mán, — s az első tiszteletdíjat t. i. aranyérmét és díszok-
mányt elnyerte. — Komlósy a célponthoz közel ballábán
görcsöt kapván, csónakba kénytelenített ülni, azonban
a dícséretes gyorsasággal tett uszásért érem jutalomban
részestült. Schwarz 16 perccel Szekrényessy megérkezte
után jutott parthoz. —

Gyászhir. Kuthy Emil nagy-kamzsi kir. törv.
irodatiszt f. hó 26-án 60 éves korában szívizéllődésben
elhalálozván, elhunytával egygyel kevesebb lett száma
azon tipikus magyar-alakoknak, a kik mai napság már
csak elvétve találhatók. Áldás emlékére!

Vizbefútt. Horváth János boctzöldi születésű 21-
éves béres legény vasárnap d. u. 4 óra tájban vigyá-
zatlanúság folytán a gömbös-malomnál a vízbe halt. —
Rövid egy heti időközben ez városunkba a második
vízbehalálási eset. Ohajtható volna hatóságilag eltiltani a
fürdést az ily veszélyes helyeken, annyival is inkább,
mert tudunkkal minden évben ismétlődnek az ily szo-
morú esetek ép a kis-malom — és gömbös-malomnál.

Szerelmi dráma. Varga József endrői, somogy-
megyei illetőségű lakos nejét elcsábította a náluk zsel-
léklyep lakó, keréki illetőségű Tóth Mihály s a családi
tűzhelytől együtt megszókták. A férj értesülvén a szó-
késről, utának iparkodott s Kapornakon a vendéglőben
utol is érte őket, de a szerelmes párt sikerült a férj
haragja elől egyelőre elmenekülni. A férj újból nyo-
mokban volt s helyben a Kazinczy-téren rájuk bukkant.
A kölcsönös szemrehányás zajára nagy esődülés támadt
s a helybeli rendőrség figyelme is oda irányulván, a
vallatás alkalmával kitűnt a szökés, de a nő — félve
férje haragjától — semmi szin alatt sem akart a család-
di körbe visszatérni. Egy napi elcsukatás után férj és
feleség hajlandóknak mutatkoztak a kibékülésre s mintha
csak egy nyári zivatar vonult volna el szerelmük egén,
kibékülve tértek haza, míg a csábító fél-nappal később
illetőségű helyére — toloncoltatott. —

Tűzesetek a megyében. F. évi július hó 4-én
Batyk községben gondatlanságból keletkezett tűz
45 lakházat, 38 pajtát, több bútort, gazdasági eszkö-
ket hamvasztott el 20000 frt. erejéig; ebből 38 lakház,
6 pajta biztosítva volt 14,000 frt.ig. Batyk községben a
f. é. július hó 4-én dühöngött tűz alkalmával egyes
szikráknak a szél által történt keresztül vitele által
Zalabér községben 5 lakház és több ingóság lett
a lángok maralekává. Július hó 7-én Tótszentmár-
ton községben ismeretlen okból tíz ütvén ki, 3860
frnyit kárt okozott, melyből 14,000 frt.ig biztosítás esz-
közlötett. Bolla-háza községben július hó 12-én is-
meretlen okból támadt tűz; a kár 350 frtra becsültetett.
Július hó 11-én Nováiban d. e. 9 órakor egy épület
ismeretlen okból leégett, a kár 600 frt, a biztosítás
350 frt erejéig volt eszközözve. Július 16-án este 10
órákor Teskándon gondatlanság folytán kigyuladt
egy takarmánnyal telt pajta, leégett még egy épület
is. A kár 2600 frt, biztosítva volt 1800 frt erejéig. —
Elismerést érdemel Farkas Ferenc andráshidai földbír-
tós úr nemes tette, aki azonnal lajtoskocsikkal ve-
a szelyben forgott község segélyére ment. —

Törvényszéki csarnok.

**A Bogyay Antalón elkövetett gyilkosság és Hätzky
Kálmán kárára megkísérelt rablás büntetettének vég-
fárgyalása.**

(Vége.)

Ezután Boschán Gyula ügyvéd, Bálint József,
Tápi József, Hajdu Borzas Ferenc, Szücs Zsiga János
vádoltak védője terjeszti elő következő védelemt:

Tekintetes királyi Törvényszék!

Izzalmas idöket kelle átélnünk a legközelebbi
múltban, midőn azon szomorú meggyözdésre jutottunk,
miserint a jogrend s jogbátorság vidékünkön oly nagy
mértékben zavartatott meg, hogy egyes személyek vak-
merőségükben annyira mentek, hogy már megyénk szék-
helyének közvetlen szomszédságában is követtek el me-
rényleteket a vagyon és személybiztonság ellen. —

De legnagyobb fokát érte el ezen igazgatóság, mid-
őn azon megdöbbentő hírt vettük, hogy Csabrendeken,
ezen népes község közepén, a mult évi augusztus hó
31-én Hätzky Kálmán úrnak lakásán 6 fegyveres egyén
jelent meg rablási szándékkal, s hogy Bogyay Antal,
megyénk egy közkedveltségű egyéne, ki hosszú éveken
át mint szolgabíró eredményteljesen működött, — ezen
alkalommal rút mérenyletnek esett áldozatul. —

Nagyon is értem tehát a közérzulemek azon hang-
os nyilvánulását, mely a bűnösöknek példás megbün-
tetése által követelt a megzavart jogrend helyreállítá-
sát. — Igen is bühbőljék a bűnös! Ezen elv, mint ist-
eni eredetű, minden ember keblébe mélyen be van vé-
ve, és már az első emberi társadalom alakulásakor
átment a pozitív törvényhozásba. De nem kevésbé szent,
nem kevésbé isteni eredetű azon másik jogelv, mely szer-
int a bűnös soha az igazságosság határain túl, — soha
súlyosabban, mint miként a társadalom érdeke megkö-
válnja, ne legyen büntetve. Ha az igazságszolgáltatás
fílemléi karját, hogy a bűnöst sújtja, ne sújtson kemé-
nyebben, mint miként azt az isteni s emberi igazság a
megzavart jogrend helyállítása céljából megköveteli. —

Ezen körülményt különösen azért voltam bá-
tor felemlíteni, mert érzem, hogy még oly egyénekre
nézve is, — kik, mint a tek. kir. Törvényszék nagyon
tisztelt tagjai, az igazság érzetétől teljesen át vannak

hatva, — vajmi nehéz a jelen esetben minden subjecti-
vitásból kivetkezve, egészen objective itélni. Főlöleges
volna a tek. kir. Törvényszék újra a Csabrendeken
törtétek elbeszélésével fúrasztani, az előttem szö-
lött igen t. kartársam azt kellő világlátba helyezte. Én te-
hát csak azon mozzanatokra fogok reflectálni, melyek
specialiter védecimre vonatkoznak; és már most va-
gyok bátor a tek. kir. Törvényszék figyelmét azon kö-
rűlményre felhívni, hogy védecim Bálint József,
Tápi József, Hajdu (Borzás) Ferenc Szücs
János töredelmesen bevallották mindazt, ami a Csab-
rendeken törtétekben reájuk terhelő. — Beismerték,
hogy Savanyu József által felbízta, cvvel s Németh
Káplár Józseffel szövetségbe, jelentek meg Csabrendeken
azon szándékkal, hogy Hätzky Kálmán úrnak pénzét
elvigyék. Bármennyire kárhözhatandón tartom is vé-
decim ezen elhatározását, bármennyire önmagam meg-
vagyon győződve arról, hogy eslekményük nagyon is
alkalmas a jogrendet megzavarni; mindazonáltal nem
látom fenforogva azon büntetendő eslekménynek tény-
álladékát, melylyel őket a tek. kir. ügyész úr vádolja.

Annai bizonyos, hogy védecim 1881. évi aug.
hó vége felé Savanyu József és Németh Káplár József-
fel szövettek az iránt, hogy oly helyre mennek, ahol
pénzt találhatnak, de a kezdeményezőök ők nem voltak,
sőt Bálint József, (Borzás) Hajdu Ferenc s Szücs János,
midőn a merénylet napján megadták, hogy Hätzky
Kálmán úrnak kirabolatása előzatiék, határozottan ki-
jelenték, hogy ők oda nem mennek; azonban Németh
Káplár és Savanyu József által az agyonlövétessel fe-
nyegve, némileg a lélektani kényszer behatása alatt
állva, indultak el Csabrendekre. A végtárgyalás alatt
constatálva lett azon körülmény is, hogy a fegyvereket,
melyek védecimnél a kérdéses tény elkövetésekor vol-
tak, nem védecim, hanem Németh s Savanyu József
töltötték meg. — Constatálva lett továbbá azon körü-
lmény is, hogy védecim nem voltak elhatározva a ke-
zükbe levő fegyvert Hätzky Kálmán úr házában hasz-
nálni, az álbajt és szakált hasonlóképen nem védec-
im készítették, hanem készen kapták már Savanyutól.
Saját beismerésük alapján azonban kétségtelen tény,
hogy ők 1881. évi aug. 31-én este 8 órakor — tehát
még világos időben — Hätzky Kálmán úr házában fegy-
veresen megjelentek, és Savanyu József utasítása szerint
elhelyezkedve, Bálint József s Savanyu József a házban
szolgáló Hegyi Mária által vezettetve az ebédő ajtajához
mentek; azonban az ajtót kinyitván, az ebédőben Vi-
dos Ilka kisasszonyt, Mihálovits Lajos és Bogyay Antal
urakat megpillantván, rögtön vissza húzódtak és többi
társaikkal a házat elhagyták. Constatálva lett, hogy a
fegyvert különösen Bálint József lévsére készen nem
tartotta, azon körülmény pedig, hogy védecim fegy-
vereinek ravaszai fellettek volna húzva, mivel sem lett
igazolva. — Ezen körülmények tehát a mellett szólnak,
hogy nem voltak elhatározva a fegyvert használni. —
Ennyiből és nem többől állanak a védecim terhére
rótt eslekmények. —

De vajlon ezen általuk elkövetett tények által
fennforog-e a rablásnak kísérlete? — E tények fölelélik-
e mind azon kellékeket, melyek a rablás kísérletének
tényálladékaéhoz szükségesek? Büntető törvénykönyvün-
ket és a tudomány e téren szolgáltatott eredményeit alapul
véve, nem! — Ugyanis a bt. 344 §. szerint a rablás bünt-
tetét az követi el, aki idegen ingó dolgot annak birto-
kosától, vagy birlalójától erőnek, vagy fenyegetésnek alkalmá-
zása mellett azon célból vesz el, hogy azt jogtalanul
elsajátítsa. —

A 65. §. szerint pedig azon eslekmény, melylyel
a szándékolt büntett vagy vétség véghez vitele
megkezdett, de be nem végeztetett, a megkezdett
büntett, vagy vétség kísérletét képezi. —

Ezen törvény régi joggyakorlatunktól, — valamint
az 1843. évi javaslatról, nem különben a réggib bünte-
tő codexektől lényegleg abban tér el, hogy a kísérlet
külön fokának meghatározását mellőzi, — de nagyon
téves volna ebből azt következtetni, hogy törvényünk
nem ismerne el ezen különböző fokozatokat, a tények
azon különböző phasisait, melyek együttvéve, a kísérlet
tényálladékát megállapítják.

Büntető törvényünk idézett szakasza szerint a kí-
sérlet tényezői:

1-ör a büntett elkövetésének szándéka,
2-ör eslekmény, melyben a szándék meg-
valósítási törekvése kifejeztetik,

3-ör oly eslekmény, mely az elkövetni
szándékolt büntett, vagy elkövetésének kez-
detét képezzé. —

1-ör. Az kétséget sem szenved, miszerint a kísér-
letnek, hogy az büntethető legyen, szándékosnak kell
lenni. — Első sorban a szándék uralkodik a kísérlet
fölött. — A tettes akaratanak egy meghatározott bünt-
tet, vagy vétség elkövetésére kell irányulnia. —

2-ör. A szándéknak tetben kell nyilvánulnia, va-
gyis objectiválva kell lennie. — Mert létezhet a szán-
dék valamely büntett elkövetésére, de sőt az külső ki-
fejezésre is juthat akár egyes nyilatkozatok, kérdések,
fenyegetések, sőt bizonyos eslekmények, különösen elő-
készületi eslekmények által, de mindezt még nem elég-
séges a kísérlet tényálladékának megállapítására, mert
nagyon hosszú és viszontagságteles az ut a szándék
nyilvánulásától a tettig. —

3-ör. A külső eslekménynek, hogy az a kísérlet té-
nyező eleme legyen, az elkövetni szándékolt büntett,
illetve vétség véghezvitelének megkezdését kell képez-
nie; szóval a kísérlet eslekmény s a szándékolt bünt-
tet között causalis nexusnak kell léteznie. — De épen
az a főnehézség a legtöbb esetben, hogy praecise meg-
állapíttassék, hol kezdődik a véghezviteli eslekmény. —

Hogy az ugynevezett előkészületi eslekmények
még nem képezik magának a véghezvitni szándékolt
tettnak megkezdését, az kétséget nem szenved, de azt a
mindennapi élet is igazolja. — A ki magát felismerhet-
lenné teszi, a ki a büntett elkövetésére álarok használ,

a ki arcát bekormozza, a ki fegyvereket vásárol a büntetett elkövetésére, a ki e célból lesben áll, várva áldozatát, vagy a ki megjelenik a tett színhelyén, az szintoly kevéssé követi el az elkövetni szándékolt büntetett kísérletét, mint meg nem kezd az utazást az, a ki utazásra készülvén, a szükséges öltözöket bőröndjébe rakja, a fuvarost megrendeli, vagy az utleveleket megszerzi. —

Az előadottakhoz hasonló helyzetben voltak védenem is. — Az bizonyos, legalább saját beismerésük-ből kitűnik, hogy rabolni szándékoltak, hogy fegyverrel el voltak látva, magokat felismerhetlenekké tették, de sőt a tett helyszínén is megjelentek. — De semmi olyasmit el nem követtek, a mely a rablási büntény megkezdésének volna mondható. —

Hogy ez így van, az kitűnik azon körülményből is, hogy azon cselekmények, melyeket védenem elkövettek, vezethettek volna akár súlyosabb, akár kevéssé súlyos beszámítási büntetetre, mint a rablás. — Szóval az általuk elkövetett tények és specialiter a rablás büntette közt nincs meg a causalis nexus, mely okvetlen szükséges a kísérlet tényálladáshoz. —

Hogy ezen eddigi cselekményük által is milyen büntető jogi szabványt sértettek meg védenem és ez által minő beszámítás alá esnek ők, azt fejtegetni nem az én hivatásom. —

Egyébiránt mindezekről el is tekintve, még azt is megengedve, hogy védenem által elkövetett cselekmények már megállapítanak a rablás kísérletének tényálladékat; ezen cselekmények mint rablási kísérlet a bt. 67. §. értelmében nem büntethetők, mert Bálint József s Savanyu József még a szoba közöbét sem lépve át, visszafordultak s társaikkal együtt távoztak anélkül, hogy rabolni kezdték volna. —

A kísérlet büntethetőségének egyik főkélléke abban áll, hogy a tettes a büntetett véghez vitelében akaratán kívül álló körülmény által akadályoztassék meg. —

Igen böles intézkedést tartalmaz a bt. 67. §. Ez által a törvényhozás még egyszer közbe lépett a büntetett megkezdő egyén és a büntetett közé s a büntetlenség ígérete által iparkodik feltartóztatni a gonosz kezét, visszavezetni a szerencsétlent a kötelesség ösvényére, mielőtt még a végzetes tett elkövetett volna. Annyi bizonyos, hogy védenem a rablás keresztül vitelében nem külső akadály gátolta meg, hanem ön elhatározásukból önként hagytak fel gonosz szándékukkal. Hogy ezen önhatározásnak minő indoka volt, vajjon megbánás-e? félelem-e? vagy a véghez vitellel járó nehézségek felismerése-e? Azt a törvény nem keresi. — De nem is a félelem indította védenem az elállásra, mert amint a vizsgálat s a végtárgyalás által constatálva lett, Bálint József a szobában csak egy nőt és két fegyvertelen férfiút látott, ezek tehát — különösen miután tudták, hogy még négy fegyveres egyén áll készen esetleges segélyezésükre, — félelmet nem gerjeszthettek bennök. —

Az előadottak által törekedtem kimutatni, hogy a rablás kísérletének alkotó elemei a jelen esetben fenn nem forognak. Ezzel áttérek tehát azon többi vádpontokra, melyek védenem egyike, Szücs Zsiga János ellen a tek. kir. ügyészség részéről felhozottak. —

Ezen a csabrendeki rabló gyilkossággal összefüggésben nem álló vádpontok fejtegetése után vélelő így folytatja:

Összes védenem mellett enyhítő körülményül fel-említem még elhanyagolt nevelésüket, s a mivelatlenség és szegénység kíséretében gyakran jelentkező fogékony-

ságot törvény ellenes uton vagyont szerezni. — Bálint József vonatkozólag pedig megemlítendőnek tartom eddigi fenytetlen előéletét. —

Az előadottak után nyugadtan bocsátom védenem ügyét a tek. kir. Törvényszéknek elbírálása alá s meg vagyok győződve, miszerint akkor, midőn a büntösöket sújtja, figyelemmel leend azon már idéztem büntető jogi elvre, mely szerint a büntetésnek mindig az igazság elvének és a társadalom érdekeinek kell megfelelnie. —

A védbeszédek végeztével a kir. Törvényszék az ülést déli 12 órakor felfüggesztette és az ítélet kihirdetésére a következő napnak vagyis 1882. évi június hó 24-ikének délelőtti 11 óráját tűzte ki; mikor is a kir. Törvényszék a vádlottak előtt, a kir. ügyész, a védő ügyvédek és nagy hallgatóság jelenlétében az ítéletet kihirdette, mely szerint:

Németh Káplár József 20 évi, Szücs Zsiga János 15 évi, Bálint József 6 évi, Tápi József és Hajdu Borzas Ferenc 8 évi fegyházra íteltettek. Mindegyiknél a büntetés 1882. évi június 24-től számítatik: s a vizsgálati jogság által 6 hó kitöltöttnek vétetik. Mellébüntetésképp valamennyi vádlott 8 évi hivatalvesztésre és politikai jogait gyakorlatának felfüggesztésére lett ítélve. —

Ezen ítélet ellen mind az öt vádlott felebbezett.

A kir. ügyész Németh Káplár József ellenében a minősítés miatt, Bálint József ellen az enyhe kiszabás miatt hivatalból felebbezett, míg a többi vádlottra kiszabott büntetésben megnyugodott. —

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

H I R D E T É S E K.

2472 júli 1882.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, mikép a zalaegerszegi árverésztár végrehajtható Szécsényi Ferenc és neje Kovács Klára végrehajtást szenvedők elleni 136 frt 8 kr követelése és járuléka kielégítése végett a végrehajtást szenvedettek nevében álló zalaegerszegi 151 sz. tjkvbeni A + 178 hrsz. a. 529 frt, a zalaegerszegi 1800 sz. tjkvbeni A + 2517a hrsz. alatti 766 frt értékű ingatlanok az alulírott telekkönyvi hatóság hivatal helyiségében 1882. évi szeptember hó 28. napján d. e. 10 órakor 52 frt 90 kr. és 76 frt 60 kr. kikiáltási ár, úgy a venni szándékozók által a bírói megbízott kezéhez leteendő bánatpénz, továbbá a telekkönyvi hatóság kiadó hivatalában és a zalaegerszegi község bírónál megtekinthető egyéb feltételek mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Zala-Egerszeg 1882. évi június hó 23. napján.

A kir. törvényszék mint tjkvi hatóság.

39. 1—1.

BREISACH SÁMUEL
ZALA-EGERSZEGEN
ajánlja dúsán felszerelt
**könyv-, mű-, hangjegy-,
papir- és irodai szerek
kereskedését,**
ugyszintén kész nyomtatványok- és
olaj festményü képek
r a k t á r á t
legelőnyösebb áron.
A gyümölcs befőzéshez való leg-
jobb minőségű hártypapír
nálam kapható, és 1 iv ára
4 8 krajearig.

11. 4—4.

Figyelmeztetés.

Alulírott 1882. évi június hó végén a baltavári póstahivatalnál Schleininger Jakab Zala-Egerszeg cím alatt egy egyszerű levelet adtam fel, melyben egy 5 kros magyarszövegű váltó ürlap volt aláírva Schleininger Jakab, mint elfogadó és Stern Farkas, mint kibocsátó által. — Ezen váltó ürlapon sem az összeg, sem a kelet, sem a rendeltvényes neve kiírva nem volt. — Minthogy ezen levél a címzettnek nem kézbesített s valószínűleg elveszett, ezennel kijelentem, hogy az abban volt váltó ürlap semmis és érvénytelen és hogy az — bárki által találtatnék meg — ellenem jogokat meg nem állapíthat. Előre figyelmeztetem tehát a n. é. közönséget ezen körülményre. —

Zala-Egerszeg, 1882. évi július hó 26-án.

43. 1—1.

Stern Farkas.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a városháza alatti boltban, szemben a nagy templommal, a legújabb igényeknek teljesen megfelelő nagyszerű temetkezési intézetet alakítottunk. — Bátrak vagyunk ennél fogva halálozások esetére szükségeltető cikkeivel igen dúsán felszerelt raktarunkat ajánlani.

Jelenen: a legújabb találmányú érckoporsóhoz hasonló gazdagon díszített cs. és kir. szab. (patent) fakoporsók, továbbá saját készítésű tölgy-, fenyőfa-, fényfázis- és behúzott koporsók; nem különben érc-koporsók, fa- és vaskeresztek, szemfüdelek, atlasz-, szatén-, csipke- és perkal, a legfinomabbtól a legolsób-
big; ezeken kívül sarkosorok, mindennemű művirágok, szallagok, műly- és ércszerttyúk, szóval az egész temetési felszerelés itt a legjútányosabb áron megszerezhető. —

Üzleti helyiségünk a n. é. közönség megtekintésére egész nap tárva tartatik. —

Maradunk a n. é. közönségnek, magunkat szíves pártfogásukba ajánlvá,
alázatos szolgáljuk

Sipos János és társa.

42. 1—1.

Zala-Egerszeg, 1882. július hóban.

Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt közönséget, hogy barátságos egyezség folytán Ragendorfer Jakab úr a társas cégből kilépett és azt továbbra egyedül

Fenyvesi Miksa

bejegyzett cég alatt fogom vezetni. —
Legyen szabad üveg- és porcellán kereskedésemet továbbra is a mélyen tisztelt közönség becses pártfogásába ajánlani. —

Fenyvesi Miksa
üveg- és porcellán kereskedő.

41. 1—1.

Felhívás!

Mindazon t. ügyfeleimet, kik ügyükbeni intézkedés végett eredeti okiratokat adtak át, felkérem, hogy — miután a felszaporodott eredetiek megőrzésére elegendő tüzmentes szekrényvel nem bírok — ezen hirdetésnek a „Zalamegye“ és a „Zalai Közlöny“ című lapok hasábjain történt első beiktatásától számítandó 30 nap alatt eredeti okirataikat visszavenni sziveskedjenek, mert azokat — a jelzett idő eltelté után — költségtükre és veszélyükre a zalaegerszegi tek. kir. közjegyző urnál, illetve a zalaegerszegi tek. kir. járásbírósnál letétmenyezni fogom. —

Kelt Zala-Egerszeg 1882. július 10.

Hubay György.

30. 3—3.

Fontos gazdákra nézve!

A buza, valamint kukorica, árpa, zab megiskosítás ellen több gazda által legjobb sikerrel próbált Edmond-féle magzátató szer biztos hatást gyakorol. Gazdáknak, ha terményeiket buzát, kukoricát, árpát, zabot, úszóktól menten akarják learatni, ezen kitűnő óvszer különösen ajánlható.

A magzátató szer esomagja, mely 200 liter vetőmag pácolására elegendőes

csak 30 kr.

A magzátató szer esomagján, mely 200 liter vetőmag pácolására elegendőes csak 30 kr.

A mükénti alkalmazás — a esomagokon több nyelven található használati utasítás szerint történik.

Ezen magzátató szer kapható:

Boschán Emil, Gräner J. fia, Östreicher Markus, urak kereskedésében.

40. 1—1.

Van szerencsém a nagyon t. közönséget értesíteni, miszerint f. hó 15-én

hordó raktáramat

Májér Jakab urnál

megnyitottam, s hogy nálam csinos, szilárdan készített hordók olcsó áron kaphatók.

Tisztelettel

Guttman Gyula, Nován.

38. 3—2.